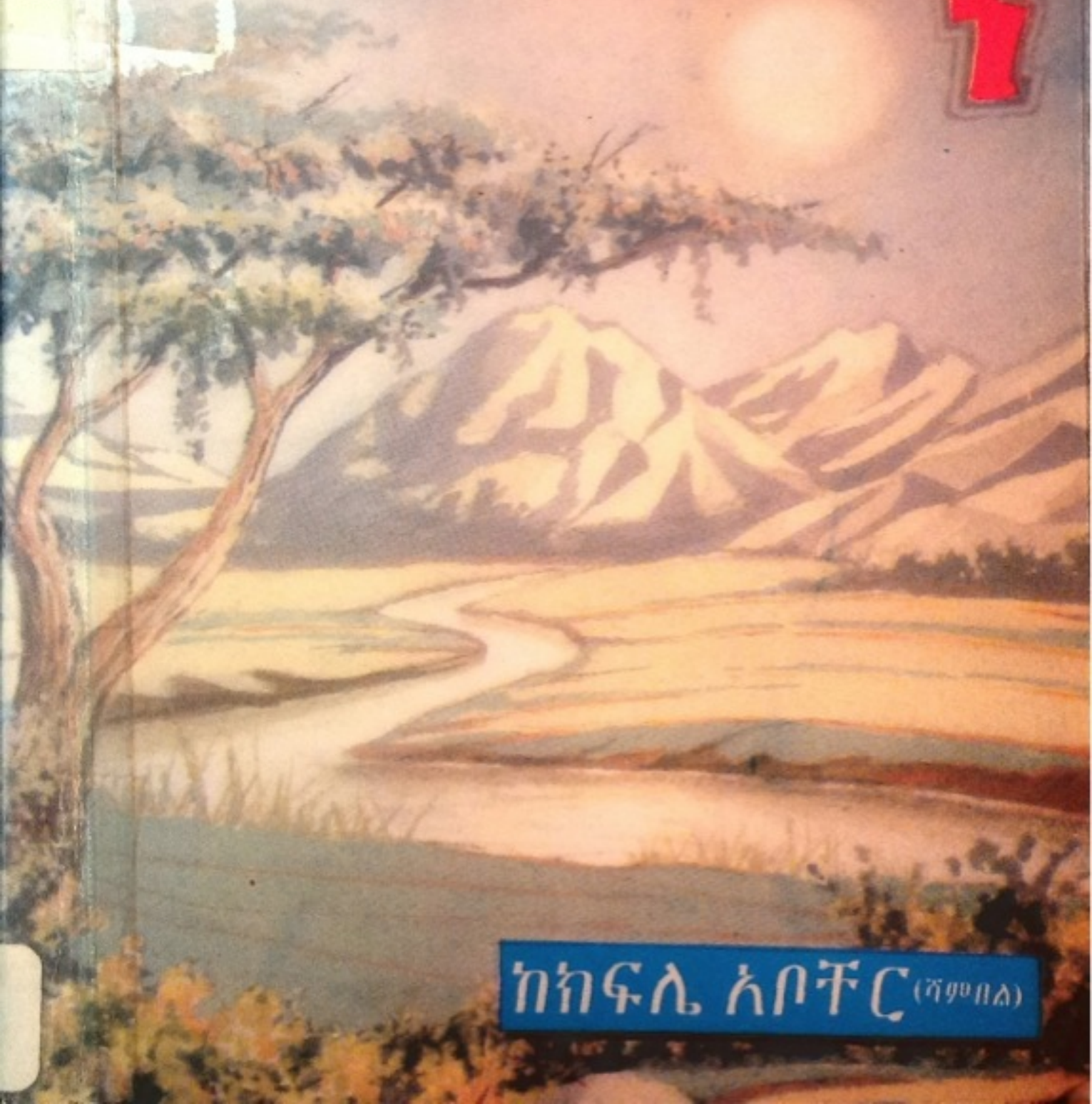

ከንድር-ቀን ?

LE
CAR

ከንድር አቦቸር (ጥያቄ)

የፖሊስ ሪፖርት

አንድ ቀን

ዝናዊ ልቦና (ጥንቃቄ)
ልዩ ልዩ (1982)

D
AMH
16

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
All Rights Reserved

የሽፋን ስዕል፡- አስራት ተሾመ

መታሰቢያነቷ

ለሰው ልጆች ሕይወት ከበሬታ ላላቸውና
ሰላምን ለማስፈን ለሚታገሉ ወገኖች ሁሉ !!

ምስጋና

ለጥረቱ መሣካት ዝናተኛ እገዛ ላደረጉልኝ ለኢትዮጵያ መዳሕኔ
ፍትሃዊ ድርጅትና ለሌሎች ሁሉን ትሩ -

ለህትመቱ ጥረትና ፍጥነት ቀና ተብብር ላደረጉልኝ የብርሃንና
ሠላም ማ/ቤት ሠራተኞች ልባዊ ምስጋናዬን ለቀርባለሁ ።

ግ ው ጫ

ለርዕስት	78
መገቢያ	1

ክፍል አንድ

ቀጠራ	4
ሰይጣን ሊዘምር	5
የጥንቸል ራስ	6
ዕሳት ከቤት	9
የዳር ለገሩ	10
ለንድ ደቂቃ	13
ሰማየ-ሰማያት	15
ከ“ሀገሩ-የወጣ”	21

ክፍል ሁለት

ፈጠራ	25
ሊትዮጽያ	26
ደድረስ	27
በየኋላ	30
ለንድም-ነገር	31
“ለምጧ-ወላጅ”	33
ጥርሊን ምክረልኝ	42

ብዕረኛው	46
አንድ ቀን	48
ዓለም ዕድሜውን	56
የታሪክ ሐገ	57
ሠርግ	58
መላ-መላ	60
የአንዳንድ ሰው	64
ከ“መፈቀፈቀ”	65
“አንተ” መለት	69
ዕርግማን	72
የልቤ-ልብ	75
ባይፈትኑኝ	76
“እስቲ-ይሁና”	77
ማን ይሰለፍ?	81

ክፍል ሦስት

ቀምሻ	83
-----------	----

መግቢያ፡

ለኪነ—ጥበብ የሰገደ ልብ በምዕናባዊ ስርሰራ ጥልቀት በውስጡ ጠፍቶ ይሰነብታል ።

የሚፈለገውን ሆኖ የሆነውን ይዞ ለ“አደባባይ” ለመብቃት በሚያጋጥሙት ስርፀታዊ-ዕውክታ በ “ተመስጦ—ንጥቀት” እሱነቱን ይነጠቅና የአንድ ሰሞን “ዕብድ” ይሆናል ። “ምን ይሄ ...” እስከሚባል ድርስ ።

ከልባዊ ፈቀፊታና ከበሬታ በመነጨ ውስጣዊ ጭንቀት በሚፈለቀቅ ኪነ—ጥበብ ዕርካታን የማላበስ፣ የማስጨነቅ፣ የማስጠበብና፣ የማስጀገን፣ ውበቱንና፣ ጉልበቱን የማገናዘብ ጥበቡም በበዚያው ሰሞን “ዕብድቱ” ይካተታል ።

“...የኑሮን ውትብትብ ጠልቀን ሠርስረን ገብተን ለገኝን የምንለውን ፍሬ ሃሳብ መንጥቀን ለውጥተን በአደባባይ ስንገልጥ ‘ቃልን’ በውበት በድምቀትና በለክብሮት እንዲንፀባረቅ ከአደረግነው—የየፊታችንን ፀንሰን ለሳልፈናልና ‘ቃልን’ ገደፍክ ለንባልም” ሲሉ ዕውቀትና ለንጋፋው ባለቀፏ ፀጋዩ ገ/መድህን “እሳት ወይ ለበባ” በሚለው መድበለግ ጥማቸው ላይ ያሰፈሩት የውስጡ-ሕይወት፣ ግንዛቤ ምጥቀት፣ የአያሌ ክንውኖችን ወሰብሳባነት ባህርይ የሚገልጽ “አንጓ” ነው ።

እኔም ይህንን “ፍሬ-ሃሳብ” ኪነ-አመኔታዬ በማድረግ፡
ውስጤን የተፈታተንኩበትን ሙከራ ከ“አደባባይ” አልነፈግ
ሁም።

“የያዘውን-ከወረወረ...” እንደተሰኘው ከ“እኔ-ይው
ጣልኝ” በሚልም ስሜት ሳይሆን ፡ ለጥበቡ ሊሰጠው
ከሚገባ ከበሬታና ፍቅር ጭምር “አንድ-ቀን”ን ፡
ከ“የኔ ጋሽ” ለጥቂ ይዢ ቀርቤለላሁ ።

የ“አንድ-ቀን” መድበል ከራስ ኪነ-ጥበባዊ ጽንሰ
ፍልቀት ባሻገር እንደ እንግዳ ነገር ባይቆጠርም በስፋት
ያልተለመደን ባህሪ በመጠኑ እንድታካትት ተደርጋለች ።

“ይመጥናሉ” ያልኳቸውን አንዳንድ ተምሳሌታዊና
ዘይቤያዊ አነጋገሮችን በመውሰድ በኪነ-ጥበብ ቋንቋ ተቀ
ምረውና ተውበው ሲዘጋጁ ፡ እጅግ ጥቂቶችን ያለምንም
“ቅንጭብታ” እንደ የ-ምታቸው ስሜት ለ“ቅምሻ” በማቀ
ረብ የትውስታን ባህል ለማዳበር የበኩሌን “አንድ” ብያ
ለሁ ።

መለመድ ያለበት “ቁም-ነገር” ስለመሰለኝ ።

ስለዚህም “አንድ-ቀን” በቅመራ-በፈጠራና-በቅ
ምሻ-ለቅርቦት ለምንባብ በቅታለች ።

“ቅመራ” በተለምዶ ወይም በዕለት ተዕለት ቋንቋ
ሲነገሩ የቆዩትን ሕዝባዊ አባባሎች ወደ “ግጥም” ለመለ
ወጥ የተጠቀምኩበትን ኪነ-ቋንቋ የገለጽኩበት ስያሜ ነው።

ክፍል አንድ

ክፍሌ ለቦቸር (ሻምበል)

ቅ ሠ ራ!

እንዳለፈ — ሣያልፍ
በ “ሰለቸ” — ሣያርፍ
እንደ — ነበረ

ለማኖር
ከወራሽ — ወራሽ

ለማዞር
እንደ — ጣመ
ለማጠመን

እንደ — ዘመነ
ለማዘመን

መጨነቅ ነው
መጨነቅ!
መጨመቅ!

በ — ቅመራ!
ኪነ — ሕይወትን ሰርሰራ!

ሰይጣን — ሲዘምር

ሲ — በለው
ሲሲ—በለው
በለው! ዘለው!

“ይላል” አሉ ሰይጣን ሲዘምር
ከሲ—ሲ—ሲ! — “ጀባው” ሲዘይር

እንተም እየዘመርክ ነው?
እኔን “ሰይጣን—ነው” ያለህ ማነው?

እንደ — ሰይጣን — ከመዘወር
ሰይጣን ሆኖ — መዘመር!

“የጥንቅል—ራስ”

መቼስ፡—

ነፍስ አይደል? ነፍስ

“ለባለ—ነፍስ ...

እና

“ነፍስ” ብጤዋን እንጠልጥላ

ምናምን—ምን ፡ ነገሯን ጥላ

ከዘር ፡ ዘር—ውርሷ

ከዕትብት ፡ ጥሎሽ ልብሷ

ከ “ገመናዋ”—ጫካ

እንደ—እንዳች ተፈትልካ !

ልቧን እንደ ጀቢራ

እንደ—ማንጃ ወድራ !

ጀሮቿን እንደ—ጅብራ

እንደ ጃንጥላ—ወጥራ !

ብርር—ር... ብርር—ር... እያለች ብርር—ር!

ቆም! እመር! እመር! ቆም! እመር!

ደሞ ብርር—ር... ብርር—ር

ቆም! ዞር—ዞር—እየት

“ማን—አየኝ?” ዓይነት

እንደ ገና ብርር—ር... ቆም! እመር ቆም! ዞር—ዞር

እመር! እመር!

እያለች ፡ እንዲት “ብጥሌ” ነገር

አየነጠረች—እየነጠረች—እንደ—ኳስ
ብርር—ር... ብርር—ር... እ—ልም! እያለች
እንደ—ነፋስ!

ጉድባ—ጉድባውን ...

ሚዳ—ሚዳውን ፡ ጥሻ—ጥሻውን—ጥላ

ሞና—ምኑንም በጥላ

ትሮጥ!... ስትሮጥ!...

የ“ነፍስ” አድኗን ስትሮጥ

ድፍን አገር ባላባት...ከደኑ ንጉሥ ፍጥጥ!

ፍጥጥ! ነዋ! ፍጥጥ!

ፍጥጥ! እንዲት “ምንትስዬ” ነገር

ከ“አያድርስ”! ዓይነት...ግዙፍ ! ፍጡር

ላይ—አበላ !

አበላ ! ነው አበላ !

ጥንቅልና—እንበላ !!

እናም—ልብ ደንዳኔ

ማን? በ“እንደ—ኔ” ዓይነት ወኔ

ራመድ! ራመድ!

ጐርደድ! ጐርደድ!

ገልበጥ!... ገልበጥ!...

“ምንትስዋን”—ገልመጥ !

አደረገኛ...አጅሬ!

ምንድነው—እንቺ ዛሬ?

የሚያስከንፍሽ—ፈንቅሎ
ቆሌሽን እንዲህ አስጥሎ ?
* * *

እሳት—ከቤት

ወይዘት—ጉዳዩ!
ጌታዬ! እንተ ቆመሃል እንዴ?
የሚካው የደኑ ንጉሥ
ከዚያ እስከዚህ ድረስ
በ“እንበሳና—ዝሆን” ጨክኖ
እንዲገደሉ—ወስኖ
ይኸውልህ ጌታዬ!
ያገር ሚካ ያገር ደን
እንደ “ጉድ” ነው የሚታደን
* * *

እሳ!
ታዲያ እንቺ “ዝሆን” ነሽ? ወይስ “እንበሳ?”
ወይስ ለሞትሽ
“መተለቅ”ን ፈለግሽ?
* * *

ምን—ይታወቃል! ጌታዬ!
ምን—ይታወቃል !
መ—ጠ—ር—ጠ—ሩ ይበጃል!!
ደሞም ጌታዬ—ቢሆንም
ከ“ዝሆን ጭራ—የጥንቸል ራስ”
ሲሉ አልሰማህም?

ከ“እንተነት”ህ ፤ ውስጠ—ሕይወት ...
ከእምነት ልብህ ሣትላቀቅ
በ “እሱነቱ” — ልብ ጥለቅ !
ም — ጠ — ቅ!

ከጠላትህ “እንድ” ጊዜ—
ከወዳጅህ “ሺ” ጊዜ—ተጠንቀቅ!
“ይላሉ” አበው አሉ
“ያጎረቡት — ሲነክስ
ያቆረቡት — ሲረክስ” ዓይነትን ሲስሉ
“እሳት — ከቤት ፤ ጠላት — ከጎረቤት”ን ሲመስሉ ።

ሰውየው አሉ ፤

ሰውየው ገራ—ገሩ

የዳር—አገሩ

ንብረቶቹን

ከ“ጋጣ” ነድቶ አህዬቹን

ከመስክ ወስዶ ሲያሰማራ

“አፈ—ላማ” ስለፈራ

ከሰው ግጦሽ ከሰው ማሳ

ወሰን አልፈው እንዳይበሉ

ከይዞታው ውጪ ሆነው

የነገር ጦር እንዳይሰሉ

እንደ—ወጉ ፤ እንደ—ባህሉ፤

“ሕግ” ሆነና—ለሁሉ

እንደ ወትሮ የብልጠቱን

ካመለኞች አንድ ሁለቱን

በገመድ ብጤ ሸንክሎ

ለቀቃቸውና ለግጦሽ—እሱም ወደ እሱ ውሎ

ወደ ቁፋሮው—ተደፋፋ!

አፈር ሊሰብ ፤ አፈር ሊገፋ!

ሲማስን ውሎ ፤ ሲመለስ

ከአኖራቸው መስክ ሲደርስ

ለካስ እንደኛው—ያመሉን

በጥሶ ኖሮ—ገመዱን

የሰው ነድ—ከምር ሲጥል

ከአውድማው ላይ ሲዘነጥል

ሰውየው

ገራ—ገሩ

የዳር—አገሩ

አዝኖ ተክዞ አየው

“አፈ—ላማ” ስላቆየው

ታዲያ—ሰውየው!

ሆዬ!...

ቆመጡን መሻረጠና ከነገመዱ የቆየውን

“ነረተው” አሉ “መናጀ” ውን

እንዲያ ሆኖ አምሮ

ሳዎች ለካስ—ያዩት ኖሮ

“እንዴ—ዬ!

ሰውየው!

ምነው? ምነው? እባክህ—ምነው?

የበጠሰው ቀበጥ ሳይደርሰው

ከነ ‘ገመዱ’ የቆየህን

እንዲህ እድርገህ የሻለጥከው?”

ሲሉት...

“እ—ዬ!

እናንተ—ዬ !

ባታዉቁት እንጂ እንደኔ—ሸማቂውስ ይሄ ነበረ
“አልበጠስ” ቢለው ነው አጅሬ! እንዳለ ሆኖ የኖረ
“በል!—በል” ያለው ይሄ

“ሲያናፋለት” ውሎ የቀረ

ያ—ማ ለይቶለታል ፤ ከርሱ ጋር ምን አባረረ?

“አለ”—ይባላል እናንተ—ዬ!

የዳር—አገሩ ሰውዬ

ገራ—ገሩ

የዳር—አገሩ

እንድ ደቂቃ!

በ—“ግዚሀር”

እንተ—እግዚሀር

እንድ ነገር ልጠይቅህ

እና—ንገረኝ

ማትደብቀኝ

* * *

እሰየው! ነዋ! እሰየው!

እንዳልከው ይሁን—ሰውየው!

ጠይቀኝ

ምን ጨነቀኝ!

* * *

ከድርሻዬ

የ“ወር” ዓመት ደርሷል ዕድሜዬ

ከማንም ምንም ባልሻ ፤

ወደዚያ ወደዚህ ሣልዞር

የኖርኩትን ያህል ኖሬ

ያልኖርኩትን ግማሽ ለመኖር

ንገረኝ

ስንት ዓመት ነው የሚቀረኝ?

* * *

ያልከውን እንዳልከው ትቼ

ያንተኑ ላንተ አስልቼ

“አንድ ደቂቃ” የ—ኔን አንስቼ
ከ“ወርህ”

ግማሽ ዓመት ነው የሚቀርብ

* * *

ያንተ ደቂቃ ሲቋጠር

ስንት ነው በ—ኔ ሲወጠር?

* * *

ሳይነ—ካካ

በ “ሠላሳ” ዓመት ነው የሚለካ

* * *

የ—ኔስ “ሰላሳ—ሺ” ብር

ባንተ—ስሌት : ባንተ—ቁጥር?

* * *

በ—ኔ

“አምስት—ሣንቲም” ነው ለ—ኔ

* * *

በ—“ግዚሃር”

አንተ—እግዚሃር!

አንድ—ነገር ልጠይቅህ!

ፈቃድህ ሆኖ ተለመንኝ

እባክህን!

“አምስት—ሣንቲም”ህን “ጀባ!” በለኝ?

* * *

እሺ—ውሰድ

ከጠበክኝ

“አንድ—ደቂቃ” ከታገስክኝ?

ሰማየ—ሰማያት

አባ — እንደምን አደሩ?

ሠላም — አነጋ መንደሩ?

ደህና! ... ደህና!

ደህና — ነን ... ልጄ! ... ደህና!

እግዚር — ካለ

ምና — ለ?

ይመስገን ነው !

ይመስገን ነው ልጄ!

ነገተስ— ወዳጄ?

* * *

ይመስገን ነው አባቱ !...

እኔም ይኸው አለሁ

ንዳለሁ !

* * *

ምነዋ በል ...

ሰማይ ከምድሩ ሳይላቀቅ

ምሽቱ ለቀን ተራ ሳይለቅ

ወዴት ኑሩዋል በል የምትዋብ?

በሃሳብ መጫኛ የምትሳብ?

* * *

እኔም — ይኸውሎ!

የሕይወት “ ወግ ” እንጉቶ

ናፍቆኝ “ ሦስት ” ጉልቻ

ቆጥ — ቁርበቱ ... ቢፈትነኝ

አገኝ ብዬ — የምትሆነኝ

ከእንጨት — ሰባሪ ሰብሬ

ከእረኛይቱም — አብሬ

ውሃ — ስትቀዳ — አሸክሜ

ልብስ — ስታጥብ — ቀድሜ

ያገር ገበያ ፡ ስቆጥር

ጥምቀት ባህር — ስከትር

እንቁጣጣሽ — በመጣ

ሥራዬ ሆኖ ደፈጣ

ከሠርገኛው — ሠርገኛ — ሆኜ

ካዘንተኛውም — አዝኜ

በፎሌ “ ገዳ ” በረሃ

በአድባር በ“ ጨሌ ” ፈጫሣ

አንዱን ስጤርስ ሲታክል

ጋሜ ፡ ሳዱላ ፡ ስከተል

በፋጨት ዜማ — ብጠራ

የቅኔ ቅኝት — ባበራ

አለሁ የምትል የማያት

አንድም አጥቼ ለ-ኔ ምላት

እና!

ይኸውሎ አባቴ!

ቆላ ፤ ከደጋ — ሲያሳድደኝ

“ አንባ ” እስሼ ቢታክተኝ

ችግሬ ከርስዎ ጣለኝ ።

አባቴ ...

አሁንስ በቃ! — ደክምኩኝ

ከጫማዎ ሥር ወደኩኝ

ከእንግዲህ እርስዎ ያማጡኝ ።

* * *

ተባረክ ! — ልጄ ተባረክ!

የእግዚርን መንገድ ከአወክ!

ፈቃዱ ሆኖ የጌታ

ችግርክን በኔ — ለረታ !

ምሥጋና — ይግባው በስፋት

በሰማየ — ሰማየ — ሰማያት

ለሰማየ—ሰማየ—ሰማያት

እንትፍ ...እንትፍ!

አሜን!

ልጄ—ሆይ!

ፈቃዱ ሆኖ ፈቃድህ

“ ይቺ-ነች ” ያንተ እንድልህ

የቷን—ፈቀደ—ልብህ ?

* * *

ውበቷ—በውበቷ
የእናቷ ሙያ — በማጀቱ
የዘር ዓመሷ — በጉልበቱ
ሁሉም — ለእኔ
ሁሉም — በእኔ
ይካሄድ!
ይ—ካ—ካ—ሣ—ል!!

ብቻ:—

ስበላ—የምታገላ
ስሰባ—የምትከላ
ስወድቅ—የምትሰበር
ስታመም—የምትቀበር
እሷን—ነው!

እሷን—ነው ! አባ—ይኸውልዎ!
እባክዎ! እንግዲህ እባክዎ!

* * *

አዬ—ልጄ !

እንዲህ ዓይነቷማ—ቅድስት
የምድራዊ ሕይወት ሕብስት
ካ—ለ—ች
እውነትማ—ከተገኘች
“ይቅር” ይበልህ ልጄ!

“ይቅር” ይበልህ ዳግም እንዳታስባት
ብታይህም—እንዳታያት

በስመ—ሰማየ—ሰማያት
ለሰማየ—ሰማየ—ሰማያት
እንትፍ ! እንትፍ !
አሜን !

ተው! ልጄ ተው!

ይቺ “ቅድስት” ፤ “ቅዱስ” ነውና የታሰባት
እግዚሩም አይፈቅድ ላንተ

በልብህ እንዳታስባት
ና!— እጅህን ስጠኝ ልጄ!
ይቺን ልጅ እንድትረላት

ቢቃ! ገዝቼሃለሁ

ለሁሌም እንዳታነሳት!

* * *

ለምን — አባቴ? — ለምን ?
ለምንድነው—የማላስባት?

* * *

እኔ—ስለማገባት!!

* * *

በስመ—አብ !

አህክ! እንትፍ!

ምነው—አንቱ?

የሚሳሳቱ!

እውነት ይሄ ቃል

ከ“ባህታዊ—ነኝ” ባይ አፍ ይወጣል?

* * *

ይወጣል!

ይወጣል ልጄ! ይወጣል!

ይወጣል አልኩህ ይወጣል!

ከሞተ “ዓድቅ” የቆመ “ሀጥዕ” ይበልጣል!

እንዴ! ምን ነካህ ልጄ! ምንው?

ለካ! “ልጅነት—ጅልነት” ነው?

ኸረክ! ሞኝ ነህና

ለሞትህ : የሚሞት ካለ

ለኩነኔህ ጽኑቅና

ምን ያደርጋል “ብህትውና!”

ይልቅ — “ይቅር” ይበልህ ልጄ!

“ይቅር” ይበልህ :

ይቺን ልጅ እንዳታስባት

ብታይህም እንዳታያት

በስመ—ሰማየ—ሰማያት

ለሰማየ—ሰማየ—ሰማያት

እ—ን—ት ፍ! እ—ን—ት—ፍ!

ለሜ / !!

“ከሀገሩ — የወጣ”

ነገርማል!

“እነር—ነብር—ነበር” ይባላል

ምትሃል?

* * *

ሞና—ለ

ማይባል—ነገር የለ

ደሞ—“እነር—ነብር—ነበር” ተባለ?

* * *

ተባለ!

ማን—አለ?

አቦ!—ምን ነካህ?

ማን እንዳለ ማንም እያውቅ

“እ—ህ” በለኝ “በ—ጄ” በለኝ

ሰማኝ ይልቅ!

* * *

መልካም !

“በለኝ” ያልከኝን ልበልህ

ግን እኩ!—እንዴት ልመንህ?

* * *

ነገሩማ

የ “ነብር”—ዘር

እንድ—ሣይቀር

ለዕለት እንጀራ—ለዕለት ጉርስ

እደን ወጣና—ሲመለስ :

እንደኛው—ከመሀከል

አቃተውና “ወንዝ” መዝለል

በዕለት “ዕድል” በዕለት “ዕጣ”

“ቀረ” ይባላል እንደወጣ

* * *

“ቡጁ!

ወዳጄ

* * *

ታዲያ ይኸውልህ

ከአያት ቅድመ አያቶቼ

ከእህት—ከወንድሞቼ

ከዘር ማንዘሩ—ዝርያ

ከአባት ከናቱ ጉያ

ከቀየው : ከቆሌው—ጠባይ

ከወጉ : ከባህሉ :

ከነባራዊ ልምዱ አዋይ

በመራቁ :

“ነብር—አነር—ሆነ” አሉ—ያወቁ

* * *

ከወንዝ ባሻገር ከሠፈሩ

እንድ—ወንዙ : እንድ—ሀገሩ

በእሱ ቋንቋ—በሱ ክሂል

“ነብር” ሆኖ መኖር ሲችል

በማላምነው : በሚያምነኝ ቃል

እንዴት—“ነብር—አነር” ይባል?

* * *

ዋ ! ያለማወቅ :-

“ከሀገሩ የወጣ—ሀገሩ እስኪመለስ

ቢጭኑት አህያ—ቢለጉሙት ፈረስ”

ሲባል

አልሰማህ ኖሯል!?

ክፍል ሁለት

ፈጠራ

በ—ውጣ!

አልወጣ!

በ—ተፈጠር!

አልፈጠር

ሕሊና—

በጣር ሲወጠር!

ከምጥ!—

ከያዙኝ!...ግረዙኝ!

ባይብስ?

ፈጠራ!—

መጠበብ! ጭንቁ አያድርስ

በሣቅ!—በለቅሶ!

በሀዘን!—በቁጣ!

ባይክስ!

ኢትዮጵያ!

ኢትዮጵያ!

የአፍሪካ ቀንድ ምሰሶ!

የሰብዕና—ሰብ ፤ አስኳል ፅንሰ
የተፈጥሮ ፀጋ ባለቤት ፤

የትውልድ ትግል ጥንስስ
የነፃነት ድንግል ደሴት ፤

የጀግንነት ባሕል ቅርስ!
የሥልጣኔ—አውራ!
የቀደምት ታሪክ አሻራ!!

ይድረስ

አከበረ—

አከበሩት

አፈቀረ—

አፈቀሩት—

አጀገነ—

አጀገኑት

“አንቱ” ነቱን ፤ ማረጋገጫ
ያድናቆትን ስሜት መግለጫ

ቃል ቢፈለግ ቋንቋ ልሳን

መዘከሪያ—ዝክረ ድርሳን

ቃል—ቢኖርም ቃል—አይኖርም

ምኞትን—ስር አያስርም

ልብን ስሜት አይቀርጽም

ፍቅርን ስርፀት አይገልጽም

ተብሎ—

አይገደፍምና—ቃል

ጨምቆ ፤ ራሱን ያበቃል

ውስጡን—ያደማል

ላዩን—ያደብናል!

እንጂ—

ስሩን ያድናል!

እናም...

“ ነዶ ተቃጥሎ ለበራ
የትውልድ ፍሬ ለዘራ
ለስርወ—ፍሬው ፡ አዝመራ
ለባለ—አደራው ፡ አደራ ፤
“ሠላምታዬ—

ላንተ ይድረስ!
ታላቅነትህ—

ይወደስ!”

ብዬ የልቤ

ይንገስ!

ወድቆ—ላቆመኝ—ጋሻዬ
ሞቶ—ላኖረኝ—ጀግናዬ
ለክብር—መድረክ—ማማዬ
ለሕይወት—“እቻ”—ሻማዬ
ይድረስ ለክቡር ፡

ክቡር!

ለአለኝታዬ—

ስመ—ጥር!

ይድረስ!—

ለስርወ—ፍሬው ፡ አዝመራ!

ለባለ—አደራው ፡ አደራ!!

የሄድክበት—መንገድ—ይጥራ!
የዋልክበት—መድረክ—ይድራ!
ያደርክበት—ምሽት—ይብራ!

ድል—ይደገስ!

ሠላም—ይንገስ!

በአንተ—ጐራ!

በአንተ—ሥራ!

ብዬ ምኞቴን

ላብራ!!

ተስፋዬን—ልዝራ!

የፍፃሜው—መልስ

“ጐሮ ወሸባህ!”—ይድረስ!!

ይድረስ!!

በየኔነት

አንድም— ነገር...

ከመልክአ—ምድር

ፍቅር

ከፍቅር አንድነት—

ይወለዳል

ከአንድነት ሠላም—

ይታደጋል

ከሠላም ውበት—

ይበጠራል

ከውበት ጥበብ—

ይፈጠራል

ጥቃት በትግል—

ችግር በጥረት ይነቀላል

ሞት በልደት—

ይበቀላል

ሁሉም በ“የኔነት”

ሁሉም በወንዝ—ባገር

በዜግነት—ወዝ!

አፈር!

“ሰኞ” ሲመጣ—“ሰኞ”

“ማክሰኞ”ም ያው እንደ—ማክሰኞ

ሰኞ : ማክሰኞ : ረቡዕ...ሲያሰኝ

በዘልማድ ቋንቋ ሲያስጠራ

እሱ ግን...

እንዴም አንድ “ሰኞ”ን አንድ “ማክሰኞ”ን

በውስጡ አላበራ !!

ሰንት ቀን : በቀን :

ሰንት ዘመን—በዘመን ሲያልቅ

አንድም—ቀን : አንድም—ዘመን :

ራሱን መልሶ አያውቅ ።

“ትላንት”ና—“ዛሬ”ን : ሳይሆን

“ዛሬ”ም—“ነገ”ን ሳይመስል

“እምና”ም—“ዘንድሮ”ን ሳይሆን :

“ዘንድሮ”ም—“ከርሞ”ን : ሳይወክል

“ሰኔ”ም—ያው ያመቱ “ሰኔ”

የ“ዘንድሮ”—“ሰኔ” ሆኖ ሲያልቅ

አንድም—“መስከረም”—ያምና “መስከረም”

የ“ከርሞ” “መስከረም” ሆኖ አያውቅ ።

ሰንት ነገር—በነገር :

በ“ይለፍ—ይለፍ” ሲተላለፍ

ስንት ጊዜ—በጊዜ ፡

ዘመን—በዘመን ሲሸራረፍ
ሁሉም—በስም...

በስም እንጂ ሁሉም በስም
አንድም—ነገር ፡ አንድ ዘመን ፡
ራሱን መልሶ አያውቅም ።

“አምፎሊ—ወሳጅ”

ሀገርኛ
ባህርኛ
ምንም ይሁን
ከየትም ይምጣ
ይሁን እንጂ—የሚጠጣ

ከምሽት እስከ ንጋት
“መጠጣት ነው” አሉ መጋት
እናስ!

ወዳጄ—ታዲያስ?
በወዳጆችህ—ትባላለህ
አንተስ—በአንተ
ምን ትላለህ?

* * *

ላልተደበቀ—ሣልደበቅ
ላልተሰረቀ—ሣልሠረቅ
— ሀገር አውቆት
— ሀገር መርቆት

በአደባባይ—ከወጣ
በአደባባይ—ብጠጣ

የመስከሬ ወሬ ሆኖ ፡

የ“መጠጣቱ” ነውሩ

ምኑ ዘንድ ነው ወዳጄ !

የ“ትባላለህ” ሚስጢሩ?

* * *

እኔማ—ምን አውቄ

በወዳጆችህ ተደንቄ

እንደሚያመሁ—እንዳላማህ

ወዳጅነቴን ነው—የማበራህ!

* * *

ለስርቻው “ሰንደቅ” መስለው

ለ“መስክ”ውሎ “ድብቅ”ሆነው

በዝጉብኝ

ሸፍኑብኝ—ተሸፋፍጠው

በውስጣቸው—ተሸጉጠው

“ጋን”አጣሪ—“በርሚል” ገልባጭ!

“ዱር” አዳሪ “ጠርሙስ” ጨላጭ

እነዚህ ናቸው ፡ የኔ ወዳጆች !

“ጠጪ—ነው” የሚሉኝ ሰካራሞች

* * *

በመቶ—መቶ የሚሰኝላ

ያን—ሁሉ ደመወዝ እየበላ

“ወር”ም ከይደርስ ፡ ገንዘብ የለው

የሚኖረው በ“ሞዴል” ነው

“ይሉሃል” አሉ—ያዛካቸው

ኪስህን—ያስዳሰስካቸው

እናስ!

ወዳጄ—ታዲያስ?

— ይሉሃል

የምትለው—ይኖርሃል?

* * *

የእንካ—ለእንካ—ቅብብሎሽ ፡

የሕይወት አኑር ሽቀላ

በልክ—አያውቅ ፡ የጭካኔ ዝርፈያ ጥላ

በእንደኔ ዓይነቱ ሲያጠላ

“መላ” ብዬ ፡ መለ—መላ

የጎደጎደ—ወጭቱን ፡

ገበታዬን—ልሞላ

የማንንም—ሣላሣንስ

በእኔ—የእኔን ፡ ባቀናንስ

አስቲ—ምን ክፋት

ምን ወንጀል አለው?

“ሞዴለኛ—ነው” የተባለው?

* * *

እኔማ—ምን አውቄ

በወዳጆችህ—ተደንቄ

ያሉህን—እንዳልልህ

ቁጭቱን ነው—የምነግርህ !

* * *

እንግዲያማ ወዳጄ ሆይ !

ደመወዜ—ነው—ደመወዛቸው

የሰጠኝ—ነው የሰጣቸው

መዋያዬ—መዋያቸው

ከተማዬም—ከተማቸው

ሆኖ ሣለ—የኩሌታ

ነጋሪቱ—የተመታ

መኖር—ለእኔ ካመረረ

ሊነሱ—ምን መነዘረ?

ፈቀሬታን ፍቅር ነስተው

አመኔታን—ዕምነት ነፍገው

አስልቶ ካዝና—ስርስራ

በ“እጅ—በሉ”ን : እንደ ሥራ

“መጠኝ” ያሉ—መጠኛዎች

ሰነድ : ደላዥ—ዘራፊዎች

እነሱ ናቸው የከነኩኝ

“ሞዴለኛ—ነው”—የሚሉኝ

* * *

“ዕብድ—ነው” ይላሉ “ዕብድ”

ዓመሉ ከአመል የማይለምድ

እናስ?

ወዳጄ—ታዲያስ?

ብለው ! ብለው ! ለተባለ

የምትለው ነገር አለ?

* * *

ሣልጀቡነው

ራሴን “ባጉል” ሣልጀንነው

ለጀሮ : ለዓይን—ለበቃ

“ይፋ” ሆኖ : የኔ ቋንቋ

ድንቅኛውን “ድንቅ!” ማለት

ሀገሬውን አባ—ቢያ !

አህያውን አንተ—አህያ !

ሌባውንም : አንተ ሌባ!

ሸፋጩንም አንተ ሸፋጭ!

ብዬ—በግላጭ

በቃ!

ጨዋታ—ነው ንፁህ ፍቅር

በቀል—በውስጡ ሳልቋጥር

ታዲያ—

ጠቢብኛው—እንዲጠበብ

ልቅ : ልቁ—እንዲታቀብ

ማድረጌ ምን እንከን አለው
“ብስል”ን—ከ“ጥሬ”—ለለየው?
ወዳጄ!
እስቲ—በሞቱ!
እምኔ—ላይ ነው ዕብደቱ?
* * *

እኔማ—ምን—አውቄ
በወዳጆችህ—ተደንቄ
እንደሚሉህ—እንዳልልህ
እኔነቱን—ገልጽኩልህ
* * *

ወዳጄ!
ጥርሳቸው ለዕለት ገልፍጦ ፡
ሆዳቸው ዓመት የሚያቁም
ውስጣቸው በቀል—የሚያዜም
ሴረኞች ናቸው መርዘኞች !
“በሹክሹክታ”—የሚገድሉ
ግልጽነቱን “ዕብድ!” የሚሉ ።
* * *

“ሃጅ—ነው” ይላሉ “ሃጅ”
ወጥቶ—ወራጅ

ሴሰኛ—ነው ፡ ዝሙት ወዳጅ !
እናስ !
ወዳጄ—ታዲያስ?
ለሚሉት ምን ትላለህ?
— ትባላለህ!
* * *

ለወደድኳት—ለወደደችኝ
እንዳመንኳት—ላመነችኝ
ገልጽ ሆኖ—የኔ ፍቅር
ክሊናዬን—ሳልመሰጥር
ከእንድ ሌላ ፡ ሌላ ሳላይ
በየመስኩ—በአደባባይ
እንዲትዩን—ይገዢ ብታይ
እኔ ሳውቀው—
የኔን ያህል
“ወግ”—መሠለኝ —
የዓለም—ባህል
ላንድ—ላንዴ—ከታማሁኝ
“ሴሰኛ—ነው”—ከተባልኩኝ
እኔን—ኮከብ
በእንድ—ጀንበር
ብስቡ—በሚቆጠር

በየ—ጥሻው : በየ—ጥዱ

ዘጠኝ : አስር—የሚነዱ

እነዚህ ናቸው—የሚያኝኩኝ

“ሴሰኝነቴ”ን—የሚነግሩኝ

“ቀልድ—ያበዛል

ሥራ—ያዋካል

አሻፊ ነው ተረበኛ

ተረት—ደራች አዚመኛ”

— ይላሉ

— አሉ!

እናስ!

ወዳጄ—ታዲያስ?

ላሉት ነገር የምትለው

ምንድን—ነው?

* * *

ስንት ቁም ነገር ተናግሪ

አንዱንም አልሰሙልኝም

ታላላቅ ሥራ ሠርቼ :

ከምንም አልጣፋልኝም

ግና —

ከቁም—ነገር ንግግሮቼ :

የ“ትንታ”—ተረቶቼ

ከድንቅ—ድንቅ ሥራዎቼ

እነዚህ ናቸው ልበል!

ለሕሊናቸው የሚገዙ ?

ለእዕምሮ “ድፍኖች” የሚያዙ?

* * *

እኔማ—ምን አውቄ

በወዳጆችህ—ተደንቄ

ነገሩ ሁሉ—ቢገርመኝ

ወዳጅነቴ—አስለፈለፈኝ

* * *

ወዳጄ—

ሰማኸው : እየኸው አይደል?

የሥሜን—“ስም” ጐዶሎ

የመዋያዬን—ተረፈ ውሎ?

ከእንግዲህ—

“መጪ—ሂያጅ

እምጪ—ወሳጅ” ነውና!

እንደ—መጣህ : ድረስላቸው

እንዳመጣህ—መልስላቸው

የኔንም ዕውነት ይዘህላቸው

ከዚያ—

አልመጣባችሁም—አትምጡብኝ

ብያለሁና—ተባባሉልኝ :

ቻው!!

ተው! በሉት ተቆጡት—

አይሆንም በሉልኝ

አቦ ! ንገሩልኝ

ጥርሴን—ምክሩልኝ

እንደ “ቀን” እንደ “ሌት”—

መኖር ይልመድልኝ

“እህ” ብሎ እንደ “ሰንባች” —

እንደ ኗሪው ሆይ

“ህ” ብሎ እንዲያድርልኝ—

ንገሩልኝ ዘይ

ደርሶ ቅብጠት እንጂ—

ዳሩ ምን ሆነና

ምን—ተበደለና ?

ከዕሬት የመረረ—

የከበደ ጫና

ምን አውጥቶ አውርዶ—

ምን ተሸከመና

“ሆይ” የቻለውን—

“ጥርሴ” ምን ቻለና

ቶሎ “ብልጭ !—ድርግም !” —

መከፋት አጠና ?

ሰንት—ምናምንቱ

ተሞልቶ—በአንጀቱ

ሰንት እንኩሮ ንፍር

በውስጡ—ሲጨፍር

ነገር—ሲሰልሰው

መች ከበደኝ አለ—

“ሆይ” መች “ሆይ” ባሰው ?

የቅርብ የሩቅ ዘይ

ሚሥጢር ዘልቆት ሆይ

ሁሉ ነገር ገብቶት

መተው መቻል ሞልቶት

ደስ እንዳለው—ፈክቶ

እንደ ጠጣ—ረክቶ

እየ—ተበደረ

ተርፎት—እንዳደረ

እንዲያ ሆኖ እንጂ ነው—

“ሆይ” የለመደው

ለተቆጣው—ቁጣ !

—ለዱለኛ ዱላ !

—የት አባቱ ያውቀው?

ብቻ:—

አሁን አሁን—ደርሶ

የጥርሴን—ተውሶ

ድብቅ ጠባይ—ለብሶ

የእልህ “እሳት” — ጐርሶ !

አይሆን ነገር ቅጂ

በራስ ፈቃድ ማደር—

ዐመል አወጣ እንጂ

የሁላችን—ትንሽ—

ይህ ጥርሴ ከመጣ

ጥሬ ብስል አውቆ—

ለውበት ከነጣ

ሆዴ “ሆድ—ባሻ !

“ሆድ—ቡቡ !” ሆኖ ሌላ አመል አወጣ

እናም :-

ይሄ—ጥርሴ

አካል—ገላ ልብሴ

“ዕረፍ”—ሲሉት ማረፍ

አይቶ ሰምቶ—ማለፍ

ሲስቁ—መገልፈጥ

ሲቀጥፉ—መሸፈጥ

የራስ ሕይወት—ንቆ

ለሌለኛው—ስቆ

ያሉትን እንዳሉት—

ያዩትን ማስተዋል

የደሩበት አድሮ—

እዋሉበት መዋል

“ቻል” ያሉትን “ቻሉ”

መኖር “አልችል” ብሎ

ከዘመድ ከወዳጅ—

አለኝ ከምለው ሰው

ባያቀያይመኝ—ባያጣላኝ ምንው?

አቦ—ንገሩልኝ

ጥርሴን—ምክሩልኝ

ሣቅለት ፣ ሣቅለት—

ሣቅለት በሉልኝ

እንደ “ቀን” እንደ “ሌት”—

መኖር ይልመድልኝ

ወይ ድብቅ ምኞቱን—

በድብቅ ይንገረኝ

ይህን “ብልጭ !—ድርግም !”

አሊያም ይተወኝ ።

ብዕረኛው

ኳ! ኳ! — ኳ! ኳ!

ማነው?

እንግዳ!

አፍ፡— ጥርግ ፡ ጥርግ ፡

ልብስ፡— ልብ'ስ—ልብ'ስ

... ቆሻሻ — ወደ ንዳ!

እንደ “ምን ዓይነት ዕዳ!”

እንደሚባል ዓይነት መንገድ

“መጣሁ! —መጣሁ!” ምንድነው?

“መጣሁ”ን የምታስግድ?

የተከፈተ በር የምትጠብቅ ፡

ጥሰህ ግባ —’ንጂ በግድ!

ያልተገለጠው እንዲገለጥ

ያልታየውን እንድታየው

“መጣሁ! መጣሁ!”ን ተለየው ።

“እንደ—ሚያውቁት” ... አት—በለው

ያወከውን ሁሉ አውቋል

ያወቀውን ነው ያወከው

“እንደ—ሚያዩት” ... አት—በለው

ያየኸውን ሁሉ አይቷል ፡

ያየውን ነው አንተ ያየኸው

በ“በማን—ልበል—ወንድም?”

ስትቀርበው

“መሶቡን ከነ—ሽፋኑ

እንዴት ያዩታል?” ስትለው ፡

“እንደ—ምታየው—አየሁት ፡

አለላው እጅግ ድንቅ ነው

“ወለላው—የታለ?” ቢልህ

እንዳይቸግርህ የምትለው ።

“የሚሉትን” ብቻ አትበል ፡

“እንዳሉት” ብቻ አይበቃም

“መጣሁ!—መጣሁ!”ም

አያጣም

ሂድ!—ና!—ውረድ!—ውጣ!

ግባና—አውጣ!

ውጣና—አምጣ!

የፈለገው—ይፈለግብህ ፡

የሚከውን ሁሉ ሁን ፡

የሚባለውን ሁሉ ተባል!

“ብዕረኛው” አለ.. እንዲባል!!

አንድ—ቀን

የእኛ—እማማ!

የእኛ—ማማ!

መዋቢያ ሸማ!

መድመቂያ : መታያ—ዓርማ!

በእኛ—ግዳይ ! በእኛ—መያ

እኛን — ማያ!

እና ታዲያ!

ምነዋ! ምነዋ!

እናት— ዓለም

ምንድ ነው—የሚያሳስብሽ?

ምንድ ነው—የሚያባብስሽ?

ያልሆነ ነገር ከቶ አልሆነ :

ያልታየ ነገር አልታየብሽ?

ሰቆቃ! እንደ—ሁ : የትም—ነበር

የትም—አለ

የአንቺ ብቻ የሚመስልሽ?

ታዲያ—

ምነው—እናቲ ምነው?

የሰማሁትን—ብትሰሚልኝ?

ያየሁትን—ብታይልኝ?

ያመንኩትን—ብታምኝልኝ?

የ“ዓለም”ን በር—አንኳኩተሽ !

“ዕልፈተ—መኸሩ”ን ብ—’ዳስሺው

“ገመና”ውን ብታስሺው

ትሰሚው ነበር ትሰሚው

የምልሽን : እንድታምኝው ::

ለጥፋት “ደም—መና” ጥላ

“ስለት” ለ“ስለት” ያልተ—ሣላ

“ወዳጄ!” ያለው “ወዳጄ!”

የአካሉ የሥጋው ቁራጭ

ጦር : ጎራዴ : ያልሣለበት :

ያልሆነበት ጠላት “አማጭ”

በጥይት—ናዳ! ያልተናዳ :

ውጭ ከውስጥ ያልተዳማ

በቸነፈር : ያልነፈረ—ያልተራበ : ያልተጠማ

አንድም አልኩሽ አንድም :

የትም አይገኝ እማማ!!

ለጉስቁል ሕይወት መሬቱ

ለዳቦ ግኝት ያልሣለ

የ“ሠላም” ያለህ? ያላለ

ለአድባር : ለቆሌው : ያልተሣለ

የትስ? የት—አለ? ብለሽ : እናት—ዓለም

በዚች “ምድር” በዚች “ዓለም”

በቀን፡—

በጊዜ ሚዛን ተዳፋት “እሱነቱ” ያልከብሰ
በደም ፡ በሕይወት ፡ የዕለት ጥረት ፡

“እንቱነቱ” ያልታደሰ
ከልዕለ ፡ ልዕለ—ኃያል ፡ ከትላልቅ ፡ ትንንሹ
ከዚያም በታች ብትጠሪ
እንድም አይገኝ ብትቆጥሪ ።

ምነዋ! ታዲያ፡— እናት—ዓለም
እንደ ፡ የ“ብቻሽ” ትከፈያለሽ?
እንደ “ፍፃሜ” ትሰሚያለሽ?

በአጋጣሚ ግጥምጥሞሽ ፡
በቀን ቅኝት በቀን ጥላ
የምኞት ኑባሬ ታሪክ
በአንቺነትሽ ቢያጠላ
መጠቃትሽ “ጥቃት” ቢሆንም ፡
ለአንድ ሰሞን ቢወራ!
“ድል!” ማድረግሽ ፡ እንደሆነ ፡
እንድም ዘመን አላባራ !!

“ወዳጄ!” ያልሺው “ወዳጅሽ!”
ወዳጅነቱን ቢያጠፋ
ከ“ከፋ” ጠላት ቢከፋ!
ምን—አስከፋሽ እናት—ዓለም ፡
ከመጫሚያሽ ስር ሊደፋ?

የአካልሽ ቁራጭ “አካልሽ”
“ስሙ” የሚጠራ በ“ስምሽ”
በችግርሽ፡—ላለመቸገር
በመከራሽ፡—ላለመዘከር
ለእሱነቱ “ክርሰ—ሱታፌ”

በ“ምን—ተዳዩ” ጥሎሽ ቢሸሽ
“ምን—አሉ? “በይኝ” ምን—አለ?”
የአንድ—ቀን ፡ “ቀኑ”ን ታያለሽ!
“ቅሪተ—አካሉ” እንደ ቀረ ፡

ክብረ—ሕሊናው ሲሟሸሽ!
አንቺ—ግና ፡
በልጆችሽ የደም “አስኳል”
ጊዜ—ደርሶ ፡ ጊዜ—ሲጣል
በፋታ—የለሽ! እልህ—ጥረት ፡
በላብ ጠብታ በሚመረቅ
በውስጡ—ፍክ! ቅን አእምሮ ፡
የመንፈስ ብርታት በሚጠይቅ
ጥቃትሽ በ“ዕልህ” ሲበቀል!
ችግርሽ ሥሩ ሲነቀል!

የደፈረሽ—ተንበርክኮ ፡
ያከብሰሽ—ይከብሳል
ማዕድሽ—በፀጋ ልባሰ ፡

መስክሽ ፡ በአደይ አበባ!
ጐተራሽ ሞልቶ ይፈሳል!

ዳቦሽ—ይተርፋል!

ይ—ት—ረ—ፈ—ረ—ፋ—ል!!

ፍሬሽ—ይንሻርረገጋል

ሠላምሽ—በድል ሲደምቅ :

እንድነትሽ “እንድ” ይሆናል!

ሥልጣኔሽ : ብልጽግናሽ :

በዘመኑ—ይዘምናል!!

ንጋትሽ:—እንደ—አዳይ!

ምሽትሽ—እንደ—ጨረቃ!

ተራራሽ:—እንደ—ሰንደቅ!

ጽፋቱሽ—እንደ ሙዚቃ!

ልብ ይሠርቃል!

ያ—ስ—ረ—ቀ—ር—ቃ—ል!!

ልጆችሽ—ይደሰታሉ!

ሕፃናት—ይቦርቃሉ!

እንቺ የሁሉ :

ሁሉም—የእንቺ ይሆናሉ!

ያኔ—ታዲያ—

“ብርቅዬ!” — “ድንቅዬ!” ነገር

ትልቃችን : ትሆኚ—ና!

ከአድማስ—ወዲህ : ከአድማስ—ወዲያ

በድምቀትሽ—ትታይና!

“አቤት!” ባይሽ—“አለሁ” ባይሽ

ከየምኑ—ይከብሻል!

ያላየ—ሊያይሽ :

የሽሽሽ ይማለድሻል

እመኚኝ : አልኩሽ እመኚኝ!

ሙች ነው የምልሽ “እናቱ” ሙች

ሙች አልልሽም ልሙትልሽ!

ጡትሽን ይገፍ ልማልልሽ!

“እንድ—ቀን”

“ዕውን” ይሆናል በምድርሽ!!

እናም—

አልፎ : ሁሉም—አልፎ

ዕድሜን የኋሊት ጠልፎ

አላፈ : መጨው ተዕፎ!

ያስተዛዝበናል እንጂ :

ትዝታው ብቻ ተርፎ ።

ያንቺማ ነገር “ዕውቅ” ነው

ፀደይ—ዓለምሽ : የሚታመን

“የእንድ—ቀን”ሽ : የ“እንድ—ዘመን”

እስከዚያው ግና!

አትከፊ — ይከፋናል

አይጭንቅሽ ይጨንቀናል

ያልፋል!—ሁሉም ያልፋል!

የማያ—ልፍ : እንድም የለም

“ቸል” ባትይ “ቸል” አድርገው

የማይቻል አይኖር መቼም

እና...ግድየለም!

ግድየለም : አልኩሽ—ግድየለም

የጊዜ ጉዳይ ሆኖ እንጂ :

ስቆቃሽ የ“ዕድል” አይደለም ።

ይልቅ!

ለ“እንድ ዘመን”—ለ“እንድ—ቀን”ሽ

እንድሆንሽ

መርቂኝ “እናት—ዓለም” መርቂኝ

እንትፍ! እንትፍ! በይብኝ

“አእዋፋት—በዝማሬያቸው

እንሰሳት—በእስትንፋሳቸው

ያድምቁህ!

ያሙቁህ!

ዱር—ገደሉ : ሀገር—ምድሩ

ወንዛ—ወንዙ : ሽንተረሩ :

ኃይል—ጉልበት : አይንፈጉህ!”

ብለሽ መርቂኝ!

መርቂኝ “እናት—ዓለም” መርቂኝ

እንትፍ! እንትፍ! በይብኝ

ብሩህ—አእምሮ : ጠጣር—ክንድ :

የመንፈስ—ጽናት ለምኒልኝ

ተራራውን : ወንድም—ጋሻ!

ቋጥኝ : አለቱን : መስክ ለርጊልኝ
የሕዝብ—ፍቅር : የሀገር—ዕውነት :

“ግራ—ቀኝ”ህ : ይቁም በይኝ!

እና—መርቂኝ!

እንትፍ! እንትፍ! በይብኝ ።

ዓለም—ዕድሜውን

እንድ : ሁለት ... አስር

ያለ—ምንም ስሌት ቀረሽ

አበቅቲ ቢገለበጥ

የኋሊዬሽ ዘመን ቢፈተሽ

እንደ ወጣ “የወጣ”

እንደ “ቀረ” የቀረ

እንደ ታለመ የሰመረ

እንደ—ሰመረ—የዘመረ

እንዳለ—ኖሮ :

እንደኖረ—የኖረ

እንዳችም ነገር የለ

አለ : ነበረ

ተብሎ— የተነገረ ።

ጠላት :—ሆኖ ያረጀ

ወዳጅ :—ሆኖ ያፈጀ

እንደ— በጀ : እንደ—ጉዳ :

እንደ—ጉዳ እንደ— በጀ

ግይኖር ነው የኖረ

ዓለም ዕድሜውን የፈጀ ።

የታሪክ—ሕግ

“ቦ ጊዜ ለሁሉ”

አለ ዳዊት ማለታቸው

ዛሬ “ትዝም” ባይላቸው

በተፈጥሮ ዑደት ውሉ

“ትዝ” ብሎን ለኛ ቃሉ

—ስንጠብቀው

—ስንሰንቀው

ይኸው “ጊዜ” ው : ፈቀደና

የዳዊት “ቦ....” ደረሰና

የ“ታሪክ—ሕግ”—ፈረደና

እና ይኸው

እንዲያ እንዳስለፈፈ

ሲመጣ—አመጣጣና

ሲያልፍ—ም ይዞ አለፈ ።

ሠርግ

ሰው፡—እንደ አፈር

አፈር—አባራ!

በአካፋ ዝቆሽ ሲዘራ!

አፈር፡— እንደ—ሰው ፡ ሰው ፡

ሰው አፈር

አፈር—ሰው

ሆኖ — ሲፈርሰው

ቀልጦ — ሲፈሰው

ቋጥኝ ፤ አለቱ ፤ ሲፋጨው

ምና—ምን ፤ ነገሩ ሲናጨው

እያየህ፡—

ትወደኝ እንደሁ አንተ ሰው

ትሰማለህ—የኔ—ወንድም?

“በሞትህ! ...“ሙት!” አትበለኝ

“ሞት” አልወድም

ዘራፍ! አካኪ ዘራፍ!

“ሞት” እኔን—አይወስድም!

ይለል —

ቃል

ሲከራ!

ፍርሃቱ ውስጡን —

ሲያበራ!

ግንኮ

ዝርግት!—ዝግት! —ክትት!

እስከ ወዲያኛው ባያስቀር

“ሞት!” እንዴት ጥሩ ነበር!!

ማንንም “ምንም”

“አንድ” ሲያደርግ

ለ—ርሱ ግን ፡ ሠርግ!

እ — ል — ል!

የ—ሚ —ል!

መላ—መላ!

እጅሽን ይዞት በእጁ
ሲያነጋግርሽ ከደጁ
ምናለሽ?

ምናለሽ — ልጄ?

መላዬ:—

መላ—መላ

ንገሪኝ—የኔ—ገላ!

* * *

እጄን ሰጥቼው ለልጄ
ሲያነጋግረኝ ከደጄ

ከእንደምንድነሽ — ሰላምታ

ከደህና ሰንብች በስተቀር

ያለኝም—የለ በይደር

መላዬ:—

መላ—መላ

ያለኝም—የለ ሌላ!

* * *

ከአምባው በአሻገር — ከወንዙ ዳር
ከአረንጓዴው መስክ — ለምለሙ ሣር

ይዞሽ ይዘሺው — ከዛፍ ጥላ
ሰቆ ሲያስቅሽ — በከለላ
ልብሽ የልቡን — በይጠርጥር
ምንም ባይልሽ — ቃል ባይቋጥር
ገላ ከገላ — ከተናካ
መች ያጣል ብለሽ — ትንሽ ሣንካ?

መላዬ:—

መላ—መላ

ንገሪኝ—የኔ — ገላ

* * *

በቀን ገጠመኝ — በቀን ገዴ
መንገዱ ሆኖ — ከመንገዴ
አላስችል ቢለኝ — የፍጥረቱ
ቢስቅ ሣቅሁ እንጂ — ለውበቱ
ቢይዘኝ—ይገፍው — በመዳፌ
ቢያየኝ አይቼው — ከማለፌ
ያለኝም የለ—ልጄ ሌላ
እንተው ነህ ለኔ—የኔ—ገላ!

መላዬ:—

መላ—መላ

ያለኝም የለ—ሌላ

* * *

መች ከፋ ብለሽ — ያፍ ለላምታ
ጥርስሽ ለጥርሱ — ባይረታ

ልብሽ ለውበት — ከሸፈተ
ጓዙን ጠቅሎ — ከከተተ
ዐይኑን ዓይኑን ላይ — ካሳረፈው
ለገላሽ ጠረን — ካወረሰው
ምን ቀረ ብለሽ — የኔ — ገላ
መላ ነው እንጂ — መላ — መላ
መላዬ:—

መላ — መላ
ንገሪኝ — የኔ — ገላ!

* * *

ለሽጋው ፀባይ — ላንደበቱ
ለባህሉ እንጂ — ላክብሮቱ
አይቼው ምነው — አይቼው
ሁሉን ረስቼ — ሁሉን ትቼው
አካል ገላዬ — ገላህ ሆኖ
ሁለንተናዬ — ላንተ ሰክኖ
ቆሜ እያየኸኝ — ያለ መላ
ምን አስባለሁ — ካንተ ሌላ
መላዬ:— መላ — መላ
ያለኝም:— የለ — ሌላ

* * *

እጅሽን ይዞት — በእጁ
ቢያነጋግርሽ — ከደጁ
ምናለሽ?

ምናለሽ — ልጁ?

መላዬ:— መላ — መላ
ንገሪኝ — የኔ — ገላ!

* * *

እጄን ሰጥቼው ለልጁ
ቢያነጋግረኝ ከደጁ
ከእንደምድነሽ ሰላምታ
ከደህና ሰንብች በስተቀር
ያለኝም የለ በይደር
መላዬ:—
መላ — መላ
ያለኝም የለ — ሌላ!

የአንዳንድ—ሰው

ከነጮቹ

ከጥቁሮቹ

ከሰው ልጆች የአንዳንዶቹ

“ዕጣ” ሆኖ የ“ዕድል” ከፋይ

ከዕልፍ አዕላፍ የአንዱ ሲታይ

እንደ“ቡሬ”ሞፈር ቢስብ

አፈር—ምሶ : አፈር ቢከብ

እሳት—ሆኖ : እሳት — ቢያምጥ

ጋራ—ንዶ : ቋጥኝ—ቢያቀልጥ

ለግንባሩ “ግንባር” የለው

ቅን ምግባሩ “ጐሽ!” እያየው ።

ጥምም—አይጥም የእርሱ አንደበት

“ዕውን” አይሆን የእርሱ ዕውነት

የአንዳንድ ሰው የ“ጐህ” መዳፍ

ቋትም የለው ቀሪ ምዕራፍ ።

አዩ!

የአንዳንድ ሰው ጥምር ትግል

የባካኝ ሰውነት “ሽፍን” ገድል! ።

“ከመፈቅፈቅ—ማለቅለቅ”

“ጣና” ቢታቀብ ከስሩ

ጀማ : አንገር : በሽሎ :

በለስ ... ከሌለ ገባሩ

የሀገር አፈር ፍልቃቂ : የጥቁር ወንዝ ፍንጣቂ :

የሩቅ—እሩቅ አካላይ

ከሀገር ዘርፎ : ከሀገር ኮብላይ

መች ይኖር ነበር መንገደኛው ...

መች ይኖር ነበር : ጥቁር—አባይ?

ምንጩ ቢደፈን ከእናቱ

“ቆቃ” ቢቋጠር እንብርቱ

“ከሰም” : ቢከስም : ቢቀለበስ “ሚሌ” ፊቱ
መች ይኖር ነበር በረሽኛው ...

መች ይኖር ነበር ጭራሽ

“አዋሽ!” የምንለው አዋሽ!

* * *

ማንም ከማንም :

ምንም ይሁን ምንም

አንዱ ከሌለ ለሌላው

ሌላው ካለሌለው አይኖርም

አዝርዕትም “ፍሬ” እንዲሰጥ

“አበባ”ውም—እንዲራካ
የዛፍ ተክሉ “ቀጥ!” ብሎ
በ“ምሰሶ” — በ“ማዕዘኑ”
በውበቱ እንዲያረክ
ማለዳ ነው ከቡቃያው
አረማሞው—የሚነቀል
አበባውም የሚጠጣው
ከጥንቱ—ነው ከችግኙ
ጠማሞቱ የሚቃናው

“ኮጎ ሳች” ከሌለ— “አረም” ነቃይ
“ውጅ” ከሌለ “ተቀባይ”
ጥሩም ፡ መጥፎም አይታይ
እናም

ይኸው ነው የኛም ።
“ሀ” ሲባል “ሀ” ቢባል
ጅምሩ ቀድሞ ቢዳሰስ
ቀድሞ! ቀድሞ ቢቀነጠስ
መፈልፈያው ቢደፈን
ሥሩ ማለዳ ቢበጠስ
የውስጥ ውስጡ ፡ የላይ የላዩ ፡
ቃርሚያው በወጉ ቢነሣ
ባልኖረ ባልነበረ—ነበር
የዛሬው “ክምር” አበሣ!

ይኸው ዛሬም እንዲህ
ለቆየን ችግር “እርሾ” ሆኖ
እንደ “ጲላጦስ” እንጡኝ የሚል
የውስጡን—በውስጡ—ይዞ
ሲታዘን ቀድሞ የሚሰል
የችግሩ “ችግር” ይህ ነው
ሽምቅታው ነው የበደለን
የ“ሣመን” ነው የ“ነክሰን”
የ“ሣቀ” ነው የገደለን ።

እንዲያ—ባይሆን ፡
ከወዳጅም ጥሩ ወዳጅ ፡ ከጠላትም ፡ የከፋ ጠላት
ባይኖርብን ... የብብት እሳት
“ቀላቢ” ባይኖር ... አሞካች
መሠሪ ባይኖር “መንታ” ምላስ
የሀገር ጉበዝ መቼ ፍንክች
የሀገር ጥሪት መቼ ይላስ?

እና — ጉበዝ ...
ያለፈው ቀድሞ አለፈ ፡
ዛሬ ለነገ እንዲነቀስ
ድራ — ድሩን ነው መበጠስ
“አስኳሉን” ነው መፈርከስ

እንጂ ...

ቅርንጫፉማ ፡ ጭራሮ ነው ፡

ግንዱ ሲቆረጥ የሚረግፍ

ግንዱም ቢሆን ግንዱላ ነው ፡

ሥሩ ሲነቀል የሚነጥፍ

እና ...

ጐበዝ — በቅድሚያ

የብብትን ነው ... የጉያ

ከመጤ ታሪክ ቅርሻት ከሸፍጠኞች ዕድፍ ለመንገት

ሥሩን ነው “ሥር” ማሳጣት

በወረሰነው እንጂ ግራንጃ

“እንኩ” ባሉን ብንከርምም

እኛም ለ“ነገ”ው ፡ እንዳንደግም

የላዩ የላዩ የእንገት ወዳጅ

“ሸፍን” አሸከላው ሲገለጥ

“አሾከሻኪው” አፋ ሲዘጋ

“ወሻቂው” እጁ ሲቆረጥ

እርቃኑን ይቀራል የጥሻው

የጀግናን ከንድ ሲቀምስ

አፈር ሲለብስ ማንጠሻው

የሚሆነው ዛሬ—ይሁን

አይኑር “ይደር” የምንለው

“ከመፈቅፈቅ—ማለቅለቅ”

እንዲሉ ነውና አበው!

“አንተ” ማለት

አንተም እንደ—’ኔ

ለ—’ኔ

እኔም እንዳንተ

ላንተ

እንደ—’ንተ—አንተን ፡ አንተን እንደ—’ኔ

ሳይ—’ኔ

አንተም—እንዲሁ

ሳይህ ስታየኝ እንደ—ብርቅ

ግና ...

ስቀህ፡—ላትስቅ—ስትስቅ

ላትርቀኝ—ርቀህ—ስትርቅ

ሳታምነኝ—እምነህ—ስታምነኝ

ሳትወደኝ—ወደህ—ስትወደኝ

“ወዳጄ—ልቤ” ስትለኝ

አንተ እንዳልከኝ እኔም ብዬህ

እንደ ወደድከኝ ወድጄህ

እንዳመንከኝ — እምኚህ

መልሰህ — ደሞ ፡ ስትመልሰኝ

ለ“ቅኝት”ህ — ስትስለኝ

ለ“ስለት”ህ — ስትሳለኝ

ድንገት ባንኜ — ብታገኘኝ

“ሞኝ! ሞኝ! — ነህ! ሞኝ!”

የሆንከውን ሁሉ ሆኜ

ባለሀብት የምገኝ

“አንተ” ማለት “እኔ” ነኝ

“አንተ” ና “እኔ” — “አንተ”

“እኔ” ና “አንተ” — “እኔ” አንድ ነን

“አንተ” በኔ “እኔ” ባንተ እንኳ ነን ።

ብዬ ብልህ ምን ትለኝ?
እንደ “እብድ” ነው አይደል የምታየኝ?
ወይስ

እንደ—’ኔ አንተም

“ሞኝ! ሞኝ! — ነህ! ሞኝ!” ትለኝ?

ይሄ—ነው አየህ ችግሩ!

የ“ማን?—ምን?”

የ“ኔነት” ምን? ምንጭ ስሩ

መ—መ—ሰ—ጣ—ጠ—ሩ ነው

ምስጢሩ!

እና ...

ከሞኝም “ሞኝ” ከጅልም “ጅላ—ጅል”

“ዕብድ” ብትለኝ

ብታየኝ—አየሁህ

ባይህ—አየኸኝ

“ማምኩህ — ማምከኝ

እንጂ

እኔን ከቶም አላወከኝ

እየው—አየህ?—እየው!

“ጉንጨን” — በ “ጉንጭ”ህ—ስትስለው

ካራዬ “ጀርባ”ህ ነው ያለው

እናም!—

“ሞኝ” ካልከኝ “ሞኝ” ነህ

“ዕብድ” ካልከኝም “ዕብድ” ነህ

ባሰበኝ ሃሳብ ይታሰብ
እንዳልሆነኝ “ሁሉ” አይሁነው
ስቃይ ለእርሱ ይሰባሰብ
ለንጋትኝ የጐህ ጀንበር
ለምሽትኝ ትክብ ጨረቃ
አፅሙ ለከርሰ ምድርኝ
ለአፈርኝ ወግ አይብቃ!

ብኩን—ይሁን
ወዙ ይንጣ
በኖረበት ፈቀሬታ ፡
በሄደበት አመኔታ
እንደበቱ ጣዕም ይጣ!

ስንኩል ይሁን ድኩማን
ዕርግማን!!

የልቤ—ልብ

ከ “ልቤ”ም—በላይ ለ“ልብ” ህ
የልቤ “ልብ” —ስልህ
እንዴት አዘንኩኝ ተደስቼ
እንዳረባኸኝ—ሰምቼ

ማን—ነገረህ ጃል?
እንዳትል—ምን ይበጅሃል?
ያጃጅልሃል!

እርግጥ —
— ባያስደስትህ
አያሳዝንህ
— ባያስቅህ
አያስለቅስህ

ግና
ሣታውቅ ማወቁ ይከፋሃል ።
ማወቁን—ካወቅህ ይረባሃል!!

ቋንቋዬ — ላይሆን ቋንቋቸው

ዕውነቱ፡— ላይሆን ሸፍጣቸው

ብራብ፡— እንጂ ላይራብ

ጥማቱንም ላይጠሙ

የሚታዩኝ፡— ላይታያቸው ፡

የሚሰማኝን ላይሰሙ

የቸገረኝ፡— ላይቸግራቸው

የቸገራቸው ላይቸግረኝ

ቅዠታቸው — ላይቃዠኝ

ምራታቸው ላይበግረኝ

ምናለ — አቦ ቢተውኝ?

በነገር፡— ስለት ባይፈልጡኝ?

በዕልህ፡— እሳት ባይቀልጡኝ

ጽናቴን፡— ከቶም ላይንዱት

ዕውነቱን፡— ከቶም ላይረቱት

ቢያደሙኝ፡— እንጂ—ቢገድሉኝ

ኢትዮጵያ!

ከክብርሽ — ሞት!

ከፍቅርሽ መቼም ላይለዩኝ

አቦ—ምናለ ቢተውኝ

በመከራ ጽልመታቸው ፡

በማልወድቀው ባይፈትኑኝ?

“ተፈጥሮ” በርሱ ሲጨክን

“በደል”ም እርሱን ሲያመክን

ሁሉ—ነገር ፡ ለእርሱ ሲመር

ይባሉኑ በእርሱ ሲከር

ሲያዝን ሲተክዝ ፡ ነገር ከሆዱ ሲገባ

የ“ብሶት” እንባ — ሲያነባ

አንገቱን ወደ ሕዋው

ወደ ሰማይ ያቀናና

መዳፎቹን ለዕለት ጀንበር

ወይ—ለምሽት ያሰጣና

እንባዎቹን — ይረጭና

“እ—ህህ!” ይላል

“በረጅ—ሙ” ይተነፍሳል

የሆዱን ዕሳት ቃጠሎ

ዕምቅ ፡ እንፋሎት ሲያወጣ

ቃል ሲያጥረው ፤ ሲቃ ሲያንቀው ፤

የሚለውን ነገር ሲያጣ

ከዚያም መለስ እንደገና

ያስብና!— ያስብና!

ፍዝ—ዝ...ትክ—ዝ

ዓይኑን ቡዝ—ዝ ያደርግና

ከራስ መግት ይይዝና
“ቅን” እንገቱን ስብር እ’ርጐ
ወደመሬት ይደፋና
በሀሳብ ቅኝት ሃሳብ ቋጥሮ
ስንጥር ቢጤ ሰነጣጥሮ
አፈር—ወዲያ! : አፈር—ወዲህ!
ምናምኑን ነገር ጭሮ
የእርሱን ብሶት ለእርሱ ነግሮ
‘ይሁና!...ይሁና!...እስቲ ይሁና!
ሌላማ ከቶ ምን እላለሁ?
‘ሃቅ!’ ምስክር : ዳኛ : ሁና
ቅን “ብይኗን” ከርሷ እሻለሁ
እስቲ ይሁና!... ይሁና!
ሌላማ መቼስ ምን ይደረጋል?
“ጊዜ” የሚዳኝ በ ‘ጊዜ’ ነው
ለ “ሁሉም—ጊዜ አለው” ይላል
ይኸው ነው በቃ!
ያንዳንድ ሰው
የራስ ቋንቋ!
የዕብራተኞች “እኩይ” ተግባር
ማንነቱን ሲያጨልመው
የዕውነትን የጉዞ ድር :
ቀጭን መንገድ ሲያቀጭጩው
ሲያዝን : ሲተክዝ :

በሰው ምሬት ሰው ሲጨንቀው
ግድረግ ሳይችል :
አቅም ሲያንሰው
“ድብን—ን!” ሲል “ጭስስ!” ሲል
ብሶት “ክፉ” ሲያባብሰው
“እስቲ—ይሁና! ይሁና—ነው”
በ“ይሁን!” ነው የሚርሰው
— አንዳንድ ሰው ።
በቃ! ከዚህ ሌላ
ምንም የለው
መከፋቱን : መገፋቱን :
የ“ጠዋት” ነው የሚመስለው
ያስከፋውን—አያስከፋ!
የገፋውን—አያስገፋ!
ዝም! ዝም!—በቃ—ዝም!
“ዝም—አይነቅዝም” ዓይነት
አንዳችም ነገር አይልም ።
ምኑንም : ለማን አይነግርም
መፈጠሩን እንጂ የሚረግም ።
ምንም — ነገር
አይናገር :—አይጋገር
አይሞቅ :—አይበርድ
አይወጣ :—አይወርድ
እንዲሁ :—ብቻ እንዲሁ

“እስቲ—ይሁና!” ሲል
በ“ይሁና” ዕልህ ሲስል
በዕምቅታው ነው የሚከስል
እርሱ ለበደል “ዕጣ”

“በደል” ም ፣ ለርሱ የተፈጠረ ይመስል ።

ምንም ይቅር

ምንም ይምጣ!

በታች ይሁን፡

በላይ ጣጣ!

ፍቅር ይሁን

ወይም ቁጣ!

“እስቲ—ይሁና!

ይሁና! ነው” እንዳነሰው
እንዳንድ — ሰው ።

ሀገር ስትጠቃ — ሀገር ስትደፈር
ሀገር ስትጣራ — ሀገር ስትል ሀገር
ከሥጋዋ ቁራጭ — ከማኅፀኗ ፍሬ
ለእናት ከልጅ ወዲያ — ማን ይመጣል ዛሬ?

ሀገር ስትቆስል — ሀገር ስትደማ
ድረሱልኝ ስትል — ጥሪ ስታሰማ
የጭንቋ ቀን ደራሽ — አለሁኝ የሚላት
ካለኔ በስተቀር ማን — ይምጣ ለኔ እናት

የእንድነት ጽናቱን — ነፃነት መርጨ
ለከብሬ ማን ይቁም — እኔ ተቀምጬ?
እኔ ልሁን እንጂ — የሀገር ምድር ትቢያ
አይደፍርሽም ጠላት — ኩራብኝ ኢትዮጵያ

ማን ይጠብቅ ፡ ነፃነቱን?
ማን ያስከብር ፡ እንድነቱን?
ለማን ሀገር ማን ይሰለፍ?
ከኔ ሌላ ማን ይሰየፍ?

ክፍል ሦስት

ቅምሻ !

የ “አበው”ን

ተምሳሌት —

የስነ-ቃል ፣ ውበት—ጥቅሻ

ለ “ቅምሻ!”

ሀ—ባሉ

ተዝካር—በሉ

* * *

ጭምት—ሲሞት

ልቡን

ትልቅ—ሲሞት

ግንቡን

* * *

ከማይናገር—ከብቱን

ከማይራገጥ—ወተቱን

* * *

በበላህ—ገብር

በሰማህ—መስክር

* * *

እንቱ—ትተረጉሙ

እንቱ—ትደረግሙ

* * *

ዝባድን—ከውሻ

ዕምነትን—ከባለጌ አትሻ

* * *

ምስክር—ቢያድር

ይለወጣል

ሸንፋላ—ቢያድር

ይመለጣል

* * *

ብትጠላ—ብትወድ

ፍየል—መንታ ትወልድ

እንዱ—ለመጣፍ

እንዱ—ለወናፍ

○ ○ ○

መናቅ

ተይ—መጭ !

ተይ—መጭ !

በቅሎ—ተይ—መጭ !

ነገር ካልሰሙት አይቆጭ !

* * *

ተረብ

ምን ተሸክመሃል?

የስንደዶ ፍልጥ

በምን አስረህ?

በወይራ ልጥ

ማን አሸክመህ?

ዝሆን ተካቦ

እንዴት ልታወርድ?

በትንኝ ደቦ

ስምህ ማን ይባል?

ላገር አይመኝ

ማን አወጣልህ?

ጎረቤቶች

እናትህ ማን ነች?

ሳትወልደኝ ሞተች ።

* * *

ለ—ጥጋብ ዘመን

እህል ዱር አዳረ

ብቻውንም ዋለ

ጠላት እንደሌለው

ሰው እንዳልገደለ

* * *

ለ—ፍቅር

ዓይንሽን—አይና

ጥርስሽን—አይና

ከዳው ከዳው አለኝ

ያባትሽን—ዝምድና

እራሷን—ሹሩባ

ተሠርታው ብትመጣ

ዓይኗን— በቀጭኑ

ተኩላው ብትመጣ

ጥርሷን— ጉራማሌ

ተነቅላው ብትመጣ

ሣልታመም ታመምኩ

ሣልሞት ነፍሴ ወጣ

* * *

ማሸኮር መም

እኚም አላለችኝ

እምቢም አላለችኝ

እንደ ጠመጅ ቆሎ

ሰቃ ዝም አለችኝ

አውራ ዶሮ ጭሮ ፣

ሰጥኼን ሲያፈሰው

እንዴት እኚ ማለት ፣

ይቸግራል ለሰው

* * *

ለ—ማድኃኒት

ይኸው ደረትሽ ነው ፣

ያጣላው ሰውን

እስቲ ሽፋን እርጊው

ያውት እንደሆን

* * *

ለ—ወንድ አደር

ዓይንሽ የብር ዋጋ

ጥርስሽ የብር ዋጋ

ወዳጆችሽ ብዙ ከሰንቁ ልዋጋ?

* * *

ለ—ቅናት

አንቺም ወዲያ ወዲያ ፣

ወደ ሳበው ልብሽ

እኔም ወዲህ ሆኜ ፣

ሰው እገኛሁብሽ

* * *

በ—ሰውር

ብድር ተበዳሪ

ባለ ዕዳሽ እያርገኝ

ቀን እትሰጪም አለ—

የቸገረው ቢገኝ ።

ይኸላታል ብዬ —

ገዳም ባስገባት

“ያዝ—ረድ” እያለ—

አባባሉባት ።

ፈረስ ፣ በቅሎ—ጭኖ —

ከሚከተለው

እቤቱ ያለውን—

ይወደዋል ሰው ።

ጥጡን ነድፈሽ ነድፈሽ—

ባልጋ ቆልላሻል

ይህን አመል ምለሽ—

ብተይ ይሻልሻል ።

* * *

ለ—ምልጃ

እማ—ሆይ !

ማርያም ስልሽ

ሃሳብ ትካዜዬን

ልነግርሽ

እንዴት? ወዴት?

እገኝሽ?

ይታደገን—ዘንድ

ልጅሽ !

* * *

ለ—ነገረኛ

ኩታ ለግሠራት :

ጥጥ ገዛሁኝና

ቆጥ ቆጥ አለቀ :

ነዳፊው በዛና

ነዳፊ ከበዛ :

እኔም ጥመን ልግዛ

ነጅፎ ነጅፎ መፍተል :

ከሆነ የዋዛ ።

ለ—ራስ ወዳድነት

ስጥ—ለኔ

ድገም—ለኔ

ስጥ ለእንግዳ

— አንተም ጠጣ

ለኔም እምጣ ።

* * *

ሀገርን—ለማዳን

ወግጂልኝ ድን —

ወግጂልኝ ቅኔ

ወንዶች ከዋሉበት —

እውላለሁ እኔ ።

* * *

ለ—ቁጭት

ሰሪ ፍጥረቱን አታለለ

በኖራ ሰራሁ እያለ

መች ይፈርስ

መች ይሰበር

ዕውነት ኖራ በነበር

* * *

ላለ—መጨቆን

ሞት ይቅር ይላለ—

ሞት ቢቀር አለወድም

ከድንጋይ—ቋጥኙ—

ከሰው ፊት አይከብድም ።

ማጣት ክፉ ክፉ ፤

ችግር ክፉ ክፉ፤

ተብሎ ይወራል

ከባርነት ቀንበር —

ከሬት መች ይመራል ።

* * *

ለ—ጅገና

ተው ! ተመለስ በሉት

ተው ! ተመለስ በሉት!

ያንን መጥፎ በሬ

ከጠመደ አይፈታም ያገሬ ገበሬ ።

* * *

ያባቴ ነው ብሎ ፤

የናቴ ነው ብሎ ፤

ይፋጃል በርበሬ

አባት የሌለው ልጅ ፤

እናት የሌለው ልጅ ፤

አይሆንም ወይ አውሬ ።

* * *

ለ—ማስቆጣት

ኸረ ምረር ምረር

ኸረ ምረር ምረር

ምረር እንደ— “ቅል”

ስላልኩ—መጠጠ ፤

ስላልመረረ ነው “ዱባ” እሚቀቀል ።

“... በ—ግዚህር
እንተ—እግዚህር

አንድ ነገር ልጠይቅህ
እኛ—ንገረኝ
ሳትደብቀኝ ...

“ግዚህር... ግዚህር...
ባለፈው...”

“ይህን ያህል” ተብሎ
ተመኘ የግዚህር...
ነ ታላቅ ክምችት ማዕድን፤
በታላቅ ወደ ታላቅ ዘውርስ ዘማስተ
ላለፍ ለተጣፍ ትውልድ እንደበት
እያቀበለ ነው።

“አንደዚህ” ያልኩት ለልብል
ሃት አይደለም። ሥነ ቃላትን ገና
የሚፈለገውን ያህል ተስባስቦ
በወረቀት ካዘና ውስጥ ያልመመ
ዘገቡን ለመግለጥ ነው።

ገጣሚ ክፍሉ አቦቸር ግን በዚህ የግጥም መድብል መጽሐፍ ውስጥ
በብዕር ሰዎች ላይ የተጣለውን ሕዝባዊ እድራ በጥቂቱም ሲሆን የቀረፈው
ይመስላል።

ውብ፡ የተመረጠና የተከሸኑ ሕዝባዊ ግጥሞችንና፡ አባባሎችን ከነልዘቸው
ጣዕም ንስንሶባቸውና አጣፍጧቸው አቅርቦልናል። በዘይቤ የታዘሰ፡ ከውስጥ
እኔነት ተጸንሰው የተወለዱ ወጥ የሥነ ግጥም ውጤቶችም በዋናነት ይነበ

ከድርሻዬ
የ‘ወር’ ዓመት ደርሷል ዕድሜዬ
ከማንም ምንም ሳልሻ
ወደዚያ ወደዚህ ሳልዞር
የኖርኩትን ያህል ኖሬ
ያልኖርኩትን ግማሽ ለመኖር
ንገርኝ
ስንት ዓመት ነው የሚቀረኝ?...”

D AMH Kef
Kefle Abocar
Ande qan 1989
ihvu 1

03010255593001